

Utvecklingsplan för Mellanfjärden



Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Materialet sammanställt av Ingeli Gagner, Framtidssporten AB

Innehåll

	sid
Om Utvecklingsplanen	3
Vision	4
Prioriterade Mål, åtgärder och aktiviteter	5
Alla förslag (oprioriterat)	8
Sammanställning av mötena sommaren 2009	
• första mötet	9
• andra mötet	13
• tredje mötet	18
Påbörjade aktiviteter, sammanfattning av Gunnar Löf	21

Om Utvecklingsplanen

Denna utvecklingsplan är resultatet av att Mellanfjärdsborna träffats och diskuterat framtiden vid tre tillfällen under sommaren 2009. Den innehåller aktiviteter och idéer som ska leda till att Mellanfjärden ökar sin befolkning med fler barn och unga, får fler företagare och ännu fler besökare.

Utvecklingsplanen är en vision för framtiden och en checklista så att vi inte gömmer vad som ska göras. Den är ett levande dokument och kommer att förändras så snart några aktiviteter genomförts och nya läggs till.

Samverkansgruppen¹ i Mellanfjärden, d.v.s. Fiskehamns-, Väg-, Teater- och Tomtägarföreningen samt föreningen Hamnlyckan, har tagit initiativet till Utvecklingsplanen. De sökte och beviljades stöd från Leaderprogrammet för att finansiera arbetet. Ingeli Gagner, Framtidssporten AB har varit moderator för träffarna och har sammanställt materialet.

Samverkansgruppen förvaltar planen och ser till att Mellanfjärdsborna bjuds in till arbetet med genomförandet. För att aktiviteterna verkligen ska äga rum ska de kopplas ihop med mål, ansvarig och datum när det ska vara klart. Det är viktigt att poängtera att alla Mellanfjärdsbor kan och ska bidra till att planen genomförs, och var och en gör det efter sin förmåga - "Heja på" när någon försöker, tar egna initiativ eller hjälper någon annan. Många bäckar små... Samarbeta också med föreningar och bybor i Jättendal för att få mer kraft i arbetet.

Vi Mellanfjärdsbor har utformat planen, nu agerar vi!

Alla människor har inte samma intressen och engagemang, men här finns något för alla. Tänk på att ingen kan göra allt, men alla kan göra något!

Tillsammans formar vi framtidens Mellanfjärden.



Bilder från den första träffen.

¹ Edsmyråns intresseförening kommer att ingå i Samverkansgruppen.

Vision för Mellanfjärden

Nu, år 2029, är vårt fiskeläge levande och en av Nordanstigs viktigaste mötesplatser för både unga och gamla. Tack vare vårt lokala transportsystem av miljövänliga minibussar och privata bilar är det numer lätt att ta sig till och från Mellanfjärden. Med det fraktas både folk och gods. Och det finns gott om båda. När det nya reningsverket med mer kapacitet stod klart, kunde många tomter frigöras för byggande. Nu har vi mer än dubbelt så många bofasta som sommaren 2009, då vårt gemensamma utvecklingsarbete startade. Jättendal och Mellanfjärden har kommit närmare varandra efter att vägen rätats ut.



Flera av oss arbetar i Mellanfjärden. Bland annat på vårt fina företagshotell som är fyllt av kreativa entreprenörer och anställda. Några förädlar havets råvaror i det nya salteriet - surströmming läggs återigen på burk och den exklusiva östersjöloxen kokas in och packas här. Båda säljs på den asiatiska marknaden som tycks omätlig. Andra företag erbjuder tjänster för kropp och själ med koncept som lockar besökare från när och fjärran.

Med naturen som rekvisita skapas unika upplevelser för oss själva och besökande storstadsbor som varken är bortskämda med tystnad eller vågornas dån. Teaterhuset är en av våra mötesplatser och erbjuder föreställningar och konserter året om. Här arrangeras även kongresser, ibland för internationella makthavare som behöver perspektiv... Restaurangerna håller öppet året om och erbjuder måltider med råvaror från havets djup och Hälsingegårdar.

Välskötta sjöbodnar och byggnader, ansade vägar och stigar, förmedlar vårt kulturarv som vi överlämnar intakt till kommande generationer. Det hjälper barnen att förstå och vara stolta över sitt ursprung och att ta avstamp för sina egna språng i världen. Vår historia ges i koncentrat i det lilla museet intill ungdomsgården i Hamnlyckan.

Vi insåg tidigt Mellanfjärdens attraktionskraft på besökare, och förstod deras betydelse för vår försörjning. De genererar arbeten, inkomster och skatteintäkter – en förutsättning för vår lokala välfärd och kommunens service. Många nöjda besökare återkommer till campingen strax utanför byn som numer har öppet året om. Den drivs av en ung entreprenör som reste jorden runt ett par varv innan hon slog sig ner här hos oss. Sandslån har förvandlats till en vacker hamnträdgård och mötesplats för både unga och gamla, boende och besökare.

Det är vi som är Mellanfjärden! Vi som bor och jobbar här hela eller delar av året. Vi är vår egen viktigaste resurs. Genom vårt sätt att vara har vi skapat trivsel, trygghet och respekt. Vi är lyssnande, delaktiga, och uppmuntrande. Vi har framtidstro och är öppna för nya människor och idéer. Vi är handlingskraftiga, löser problem och har mod att möta utmaningar. Vi gör saker tillsammans – både i vardagen och till fest.

Allt detta har blivit möjligt tack vare att vi tog tag i vår egen utveckling. Vi påbörjade något nytt, eller fortsatte det andra påbörjat. Vi träffades några gånger en sommar för att diskutera med utgångspunkt från oss själva och våra egna önskemål. Det blev en handlingsplan för utveckling och framtid. Genom några små arbetsgrupper, och med hjälp av många enskilda insatser, tog vi tag i aktiviteterna på listan och några nya som kom till senare, och betade av dem en efter en. Kommunen var förstörd med i en del grupper och vi arbetade tillsammans. Även de som inte kunde vara med från början har kommit med och varit delaktiga. De trodde kanske att de redan gjort sitt, eller att det inte spelade någon roll att just de var med. Men, allas insatser behövdes! Se på vårt resultat:

Mellanfjärden lever!

Detta är Målen för vår Utvecklingsplan. De ska vi uppnå tillsammans till år 2029!

- 250 fast boende ▪ 30 företag ▪ 30 barn under 15 år
- 130 000 besökare/år ▪ 120 arbetstillfällen ▪ 3x äldreboende jmf m 2009

Två av målen - fler fastboende och fler besökare - och de aktiviteter som leder dit, prioriterades vid mötet den 25 augusti och är listade nedan. Alla idéer och förslag från träffarna sommaren 2009 finns samlade längre bak. Uppdateringar och omprioriteringar görs av Mellanfjärdsborna själva genom Samverkansgruppen och respektive förening.

Mål - Fler fast/åretruntboende

För att uppnå målet ska följande genomföras

1. Reningsverk - Öka kapaciteten på vatten, avlopp och reningsverket

Aktivitet	Ansvarig / Färdig	Kostnad
Bilda Samverkansgrupp med kommunen		
Kontakta miljöenheterna		
Förslag på nytt reningsverk och eventuellt platsbyte		
Muddra		

2. Mer villabebyggelse och hyreshus

Aktivitet	Ansvarig / Färdig	Kostnad
Tillsätt en arbetsgrupp		
Frigör tomter		
Erbjud båtplatser		

3. Förbättra miljön

Aktivitet	Ansvarig / Färdig	Kostnad
Ta bort skönhetsfläckar		
Röj upp		
Gör hamnträdgård		
Mer belysning	Samverkansgruppen	

4. Bättre kommunikationer

Aktivitet	Ansvarig / Färdig	Kostnad
Byabuss / Ringlinje med mindre buss		
Möjliggör pendling		
Kontakta Ann Gottvall på kommunen		

5. Bättre kommunal service

Aktivitet	Ansvarig / Färdig	Kostnad
Tillgång till sjukvård/sjukvårdspersonal		

Mål - Fler besökare

För att uppnå målet ska följande genomföras

1. Göra Sandslån mer tillgänglig

Aktivitet	Ansvarig / Färdig	Kostnad
Flytta Campingen		
Bastuanläggning för åretruntbruk		
Sandslån upprustas – landskapsarkitekt och liknande - hamnträdgård		
Badstrand vid Sandslån – avloppsledning åtgärdas.		

2. Flytta campingplatsen

Aktivitet	Ansvarig / Färdig	Kostnad
Bilda arbetsgrupper i samarbete med kommunen för att skapa nya markområden	Fiskehamnsfören.	
Aktualisera de gamla utvecklingsplanerna – ev omarbete dem		
Alternativt nyttjande av den gamla campingplatsen		
Undersök om entreprenör kan ta hand om den		
Utveckling av Lingstahusviken - Kustvägensatsning?		

3. Muddra

Aktivitet	Ansvarig / Färdig	Kostnad
Muddring i hamnområdet	Fiskehamnsfören.	
Ta reda på hur det kan genomföras utan överklaganden		

4. Marknadsför Mellanfjärden

Aktivitet	Ansvarig / Färdig	Kostnad
Utveckla Mellanfjärdens hemsida		

5. Mellanfjärdsvärd

Aktivitet	Ansvarig / Färdig	Kostnad
Utse en Mellanfjärdsvärd för att ta hand om: camping, minigolf, boule, museum, gästbåtplatser, tillsyn i allmänhet, båtuthyrning m.m.		
Bestäm kompetensprofil och anställningsförhållanden		

6. Bygg vidare på Mellanfjärdens historia

Aktivitet	Ansvarig / Färdig	Kostnad
Ta vara på allt kunnande	Ideellt arbete	
Studiecirkel		

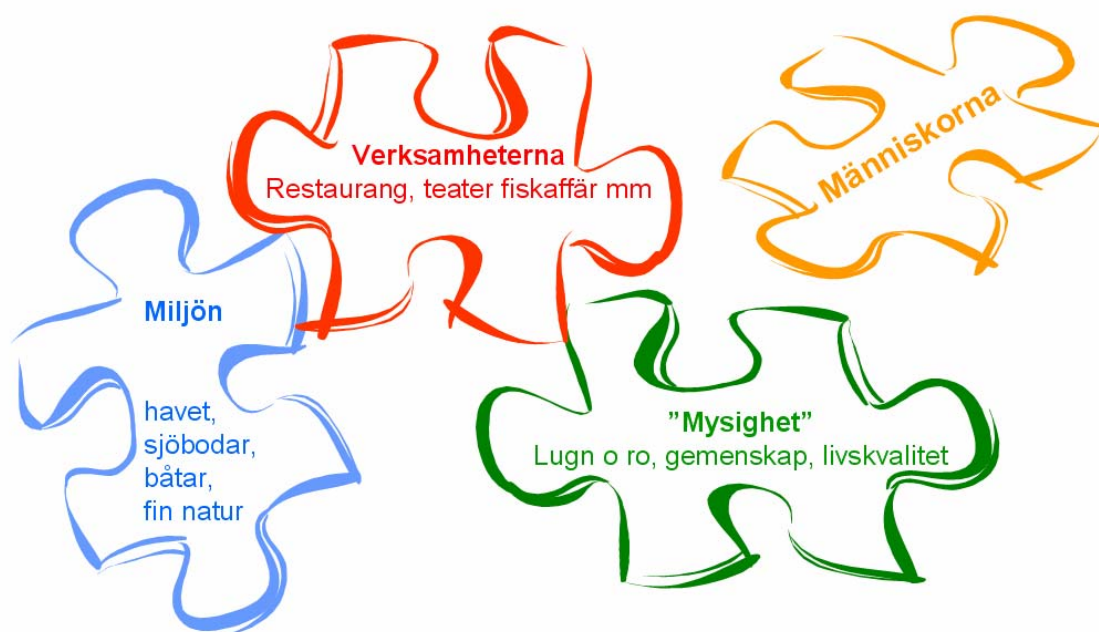
Utveckla teaterlokalen

	<i>Aktivitet</i>	<i>Ansvarig / Färdig</i>	<i>Kostnad</i>
	Kultur- och EU-medel+ideellt arbete	Teaterföreningen	
	Aktiviteter för vuxna, barn & ungdom		

Mer friskvård

	<i>Aktivitet</i>	<i>Ansvarig / Färdig</i>	<i>Kostnad</i>
	Yoga, retreat, mindfulness	Evorna (Eriksson & Ekman-Uhlin)	

Under sommarens möten identifierades Mellanfjärdens kärna. Det är kring dessa ”pusselbitar” utvecklingen ska ske.



Alla förslag

Alla förbättringsförslag/aktivitetslistan grupperad i utvecklingsområden. Idéer och förslag från både första och andra mötet.

(OBS utan prioritet):

Kultur- och naturmiljö ▪ lyft fram Mellanfjärdens historia ▪ rädda ängsladorna ▪ restaurera sjöbodar och fiskemiljöer ▪ ta bort skönhetsfläckar ▪ röja sly ▪ gör Sandslån mer tillgänglig med bord och bänkar ▪ en hamnträdgård på Sandslån ▪ ett trädgårdsrum för trivsel på Sandslån ▪ var aktsam om havsutsikten ▪ bevara gamla kulturmärken mm ▪ förstärk naturskyddet på Notholmen ▪ aktivera markägarna under parollen ”öppna landskap” ▪ främja betning av ängs/åkermarken ▪ främja hästhållning ▪ ridstigar ▪ skapa björkalléer vid in- och utfarter till Mellanfjärden ▪ spara gamla byggnader och gistvallar så att miljön bevaras ▪ fixa puckelbron med ribbor (halkskydd)	Upplevelser och nya verksamheter ▪ spa o retreat, yoga, mindfulness ▪ tennisbana, ▪ båt- och seglarskola ▪ båtuthyrning (ekor, nät, fiskredskap) ▪ motionsslingor ▪ bollspel mm ▪ badstegar i slutet på bryggor/pirarna ▪ paintball ▪ förbättra teaterlokalen för nya verksamheter. ▪ affär året om ▪ bastuflotte i hamnen ▪ vi kan producera Surströmming ▪ handelsbod ▪ arbetsplatser ▪ hantverksby ▪ fler fiskare till Mellanfjärden ▪ campingvärd ▪ vandringsleder ▪ locka entreprenörer för turistutvecklingen 
Infrastruktur ▪ öka kapaciteten på reningsverket ▪ möjlighet till latrintömning ▪ utbyggnad av kommunalt vatten ▪ utveckling av Lingstahusviken ▪ flytta Campingen till Lingstahusviken ▪ badplats intill campingen ▪ serviceanläggning till Campingen (och gästhamnen?) ▪ bygg några fina stugor för korttidsuthyrning på Sandslån ▪ fler (fasta) båtplatser ▪ förbättra gästhamnen ▪ mark f. fritids- och permanentboende (med havsutsikt) ▪ muddra vid inlopp och i hamnområdet ▪ mer belysning i Mellanfjärden	Kommunal service ▪ bättre kommunikation/dialog med kommunen ▪ ringlinje med mindre buss ▪ kollektivtrafik ▪ kommunal service Gemenskapsaktiviteter ▪ bevara gamla traditioner ▪ förbättra/förstärka ”köptrohet”! ▪ familjeevenemang/artister ▪ Edsmyråns intresseförening och Handslaget (repslageriet) ska också vara med i utvecklingsarbetet ▪ trädgårdsförening ▪ ideellt arbete
Information / Marknadsföring ▪ bättre skyltning och styrning till camping ▪ skylta ”Naturstig” i samarbete med Edsmyråns intresseförening ▪ marknadsföring ▪ koppla ihop fjäll och hav	Övrigt ▪ lika rösträtt och inflytande för mantalsskrivna och fritidsboende i de olika föreningarna ▪ döp om Bokningscentralen till Turistbyrå

En sammanställning av bybornas första arbetsmöte för att skapa en Utvecklingsplan för Mellanfjärden



Under tre tillfällen sommaren 2009 ska åretrunt- och sommarboende i Mellanfjärden träffas för att tillsammans arbeta fram en Utvecklingsplan för Mellanfjärden. Vid det första mötet, som ägde rum på kvällen den 24 juni i Hamnlyckan, deltog 22 personer.

Nästa träff äger rum den 21 juli, kl 16.00. Då fortsätter arbetet med utvecklingsplanen. Det handlar om **framtiden för Mellanfjärden**, och då är **allas synpunkter** både **välkomna och viktiga**. Till nästa träff hoppas vi att fler kommer. Dina synpunkter och engagemang gör skillnad!

Syftet med det första mötet var att diskutera **varför det är viktigt att Mellanfjärden utvecklas och vad utveckling egentligen innebär**. Detta dokument är en sammanställning av de synpunkter som kom fram under första träffen. Först en summering av synpunkterna, sedan en redogörelse av vad som hände på mötet och på sista sidan lite om kommande möten.

En summering av synpunkterna vid det första mötet:

Deltagarna vid det första mötet vill se en utveckling av Mellanfjärden så att inte byn dör ut och kommunens service minskar. Annars är det risk för att fastigheternas värde minskar. Det är viktigt med bra bostäder och åretruntboende, att det finns arbetstillfällen i byn och bra service. Alla anser att Mellanfjärden har förutsättningar att utvecklas genom den unika naturen, fiskelägets miljö och genom att lyfta fram det historiska perspektivet. Men då måste vi bybor engagera oss genom att var och en "drar sitt strå till stacken".

Många, både mindre och något större förändringar, ska göra att Mellanfjärden blir mer attraktiv. Sly ska röjas så att man ser byn och utsikten bättre. Komplettera eller förbättra med gåslingor, sittplatser, soptunnor, små trädgårdar vid campingen och berätta att det är OK att bada mitt i byn. Avloppsfrågan måste lösas. Man efterfrågar och välkomnar fler entreprenörer som vågar prova på nya branscher. Alla hoppas att det ska bli fler barnfamiljer i Mellanfjärden, men då måste de allmänna kommunikationerna bli bättre, och det måste bli närmare till förlossningsvård. Dessutom hoppas man på fler ungdomar. Även de är beroende av bättre allmänna kommunikationsmedel.

För att Mellanfjärden ska bli mer levande krävs fler verksamheter och entreprenörer för att starta dem. Deltagarna är öppna för mångfald, och att människor med annan bakgrund hittar till Mellanfjärden. De som deltog på mötet vill gärna se att fler kommer till nästa möte.

Detta hände på mötet

Gun Sundberg hälsade alla välkommen och berättade kort om att Samverkansgruppen i Mellanfjärden beviljats medel från EU-programmet Leader för att ta fram en utvecklingsplan för Mellanfjärden. Samverkansgruppen består av Fiskehamnsföreningen, Vägföreningen, Tomtägarföreningen, Föreningen Hamnlyckan och Teaterföreningen.

Kommunstyrelsens ordförande Stig Eng, informerade om arbetet med Nordanstigs kommuns utvecklingsplan. Vår egen plan för Mellanfjärden kommer också att ingå i det arbetet. Stig lyfte fram vikten av en fungerande samhällsservice och infrastruktur som vägar, vatten och avlopp (även om det blivit "grus i maskineriet" om avloppsfrågan i Sörfjärden). Han poängterade också betydelsen av initiativ från kommunens olika byar. Därför är arbetet som ska göras i Mellanfjärden viktigt. Stig delade ut en information som beskriver hur långt kommunen kommit med sin plan och han deltog sedan hela kvällen i gruppdiskussionerna.



Ingeli Gagner, Framtidssporten AB, Skatan, tog sedan över som moderator för mötet. Den första aktiviteten var att tillsammans lägga ett enkelt pussel i mindre grupper. Pusslet gav en mjukstart av samarbete i grupper. Det fick också symbolisera att en utvecklingsplan för Mellanfjärden består av många olika bitar, att alla kan bidra och att pusslet inte blir bra om någon bit fattas. Då får man söka efter pusselbitar utifrån.

Därefter var det dags för det första riktiga grupparbetet. I grupperna fick man i uppgift att diskutera varför det behövs mer utveckling av Mellanfjärden och varför det är viktigt för var och en

Därför är det viktigt med utveckling	Därför är det viktigt för oss
• Annars dör byn ut • Ungdomarna flyttar eller flyttar inte hit • För att öka åretruntboendet • Om man gör byn mer attraktiv för fast boende med bostäder, arbetstillfällen och service så leder det till att det blir mer intressant för fritidsboende. • Vi kan behålla och utveckla både privat och kommunal service med ett ökat underlag • Vi måste hitta nya vägar för att skapa arbetstillfällen • Mellanfjärden har potential. Redan nu finns mötesplatser i naturen, sittplatser, soptunnor, gångslingor, badplats, trädgård	• För att få bo kvar • Möjlighet att försörja oss • Fastigheternas värde faller • Skatteintäkterna minskar • Kommunens service minskar om man inte har utveckling • Bättre service • Fin miljö att bo i • Det måste vara attraktivt att bo här



För att så småningom **kunna komma överens om en utvecklingsplan måste vi förstå varandra.** Ett ord eller uttryck har olika innebörd för olika människor. Samverkansgruppen har formulerat en visionstext – men vad står den för? Nästa gruppuppgift var att beskriva vad de understrukna orden i följande visionstext innebär för var och en:

Vi vill att Mellanfjärden skall vara ett levande samhälle, en kustnära mötesplats med öppna landskap i enlighet med Nordanstigs ambition att vara en bra boendekommun, där målet är att skapa

- tillgänglighet
- attraktivitet
- tillväxt

för en växande befolkning och ett stärkt näringsliv på orten.

ett levande samhälle

- levande fiskeläge
- med fiskare (åtminstone sommarfiskare)
- verksamheter
- barnfamiljer
- föreningar – för att umgås
- arbetstillfällen
- affärer
- ungdomsverksamhet
- ungdomarna ska ta över (så småningom)
- gatlyse

- åretruntboende
- 12 egna företagare
- Infobladd som når alla om vad som händer i byn
- kiosk, korvkiosk
- aktiviteter i kapellet
- stora fester för alla
- bra väghållning
- bra miljöarbete och avloppssystem



kustnära mötesplats

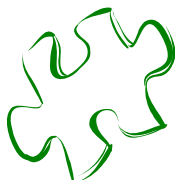
- midsommarfester
- för alla boende och besökande
- alla bör engagera sig
- gör ett Norrlands Almedalen här

öppna landskap

- vyer
- husvagnarna ska inte vara i vägen för utsikten
- bort med slyn!
- vi vill se havet

bra boendekommun

- affärer
- kommunikationer
- skola och dagis
- rekreationsområden och gym
- sjukvård
- förlossningsvård ska vara nära!



attraktivitet

- boendemiljön
- utveckla och nyttja Kustvägen söderut
- kulturaktiviteter
- samordnad marknadsföring av det goda – aktiviteter och verksamheter
- erbjuda en vänlig attityd – värdskap

tillväxt

- av bra saker - exempelvis miljö
- havet som kommunikation
- start av nya verksamheter
- barn och barnfamiljer
- mångfald
- småskalighet
- inkomster
- befolkning
- av produktion och produkter

I samband med diskussionerna om varför det är viktigt med utveckling av Mellanfjärden kom också andra **tänkvärda och viktiga synpunkter** fram. De **tar vi också med oss i det fortsatta arbetet**:

- Avloppsfrågan måste lösas
- Transportproblem – Bilpool
- Handelsbod
- Arbetsplatser
- Hantverksby
- Öka vattenkapaciteten
- Bättre kommun
- Varje familj skulle kunna skapa ett trädgårdsrum (för trivsel vid campingområdet?)
- Varför viktigt för er?
- Utvecklingen ska vara långsiktig och hållbar
- Det bör finnas en bas som håller byn vid liv.
- Bättre bussförbindelser med resten av kommunen
- Vill vi att Mellanfjärden ska ha utveckling? Vilka är vi?
- Är bättre ekonomi ett självändamål?
- Levande fiskeläge utan fiskare?
- Fler yrkesarbeten, gärna i nya branscher... entreprenörskap
- Det saknas byoriginal
- Surströmming – det kan vi också producera
- Spara gamla byggnader och gistvallar så att miljön bevaras men fixa till puckelbron så att man kan gå där när man varit på vinterpuben (behövs ribbor på bron)
- Det behövs en mycket finare campingplats – Tyskar kräver mer!
- Vill inte de som inte är här ha någon utveckling?

En grupp var lite mer ”pang på rödbetan”, och gick direkt till vision, syfte och mål för en Utvecklingsplan. Det tar vi också med till det fortsatta arbetet.

Vision: Ökad befolkning

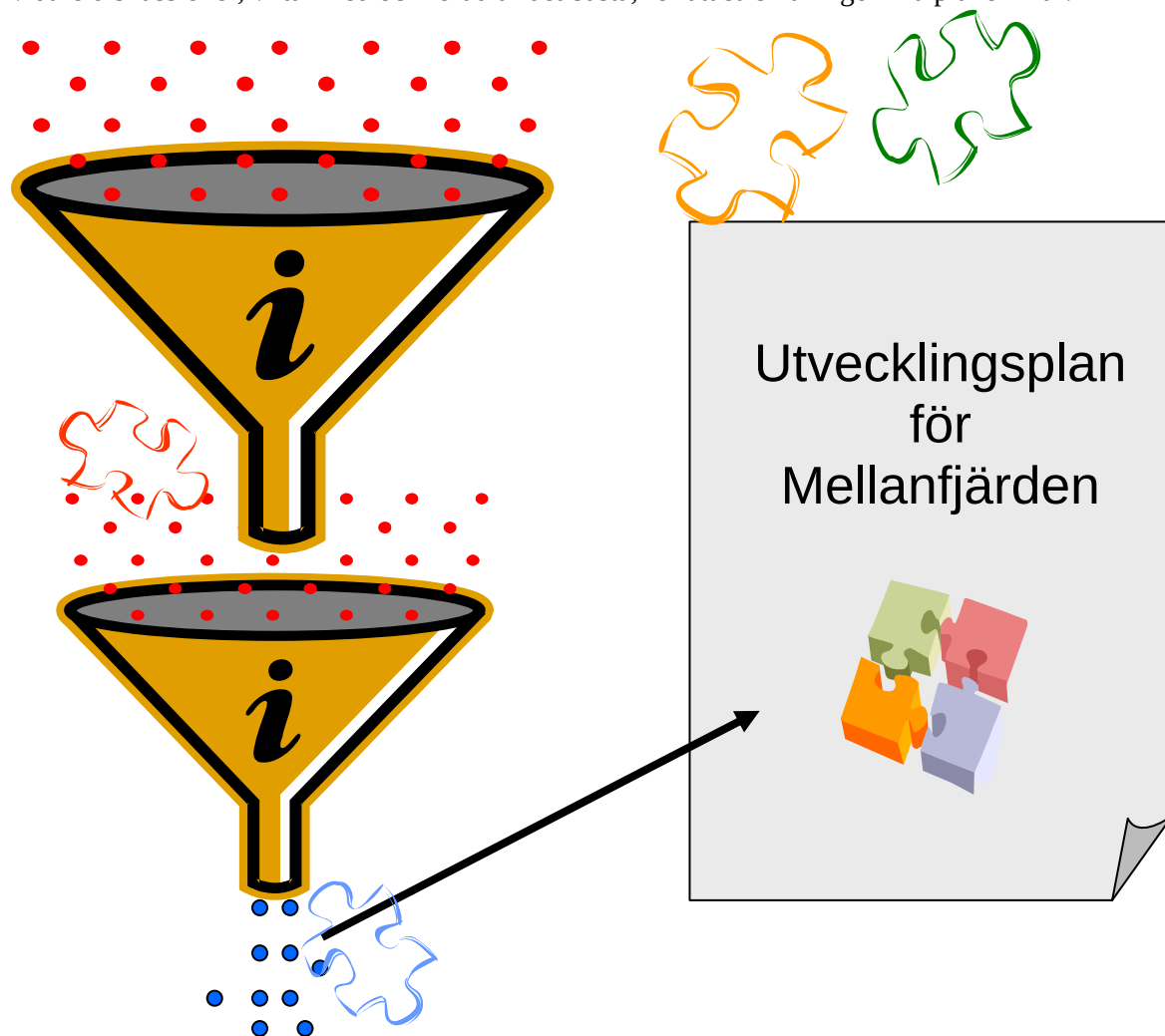
Syfte: Bättre kommunal och övrig service, Kommunikation. Ökat fast boende -> ger större skatteunderlag i kommunen.

Mål: 50 nya båtplatser, tredubbla campingbesöken och fördubbla gästhamnsbesöken, ökad sysselsättning.

Målgrupp: Fast boende, fritidsboende samt turister.

Vid det första mötet fick alla diskutera **varför det är viktigt att Mellanfjärden utvecklas och vad utveckling egentligen innebär**. Som man kan se av resultatet vill alla framåt, men av olika anledningar, och har lite olika sätt att uttrycka det. Det är bra att vi tänker olika, det berikar utvecklingen och breddar engagemanget. Om fler unga eller barnfamiljer hade varit med så hade säkert diskussionen innehållit ytterligare en del andra synpunkter. Vad tror vi att de unga vill?

Nu vet vi alltså att alla ser positivt på utveckling av Mellanfjärden! Dessutom förstår vi att det innebär olika saker för var och en. Nästa steg är att enas om mål och vision. Det gör vi på nästa möte. Därefter, när målbilden är klar, kan vi bestämma vilka aktiviteter vi ska satsa på. Alltså på tredje mötet. Aktiviteterna ska leda till målet. Illustrationen nedan visar arbetet med utvecklingsplanen. Först lite vidare diskussioner, vi tar med och förädlar det bästa, för att så småningom ha planen klar.



Till mötet den 21 juli (kl 16.00) är alla välkomna! Fundera på hur Mellanfjärden ska bli bättre för bofasta och för besökare. Vilka verksamheter kan ge fler arbetstillfällen? Vad gör att turisterna stannar några extra timmar eller dagar? Hur kan vi lyfta fram och göra Mellanfjärden ännu finare? Vad är du beredd att hjälpa till med. Fundera gärna på vad som kan göras åt Hamnområdet - fisket och övrig näringsverksamhet, Attraktiva mötesplatser
Tänk på att flera pusselbitar (bäckar) små...

Sommarhälsningar

Ingeli Gagner, moderator för träffarna, 070-392 12 60

En sammanställning av bybornas andra arbetsmöte för att skapa en Utvecklingsplan för Mellanfjärden



Nu har åretrunt- och sommarboende i Mellanfjärden träffats två gånger i arbetet med Utvecklingsplanen. Vid det andra mötet, den 21 juli, deltog 26 personer. (+ två som lämnat synpunkter i förväg). Det var fler än första gången!

Den 25 augusti kl. 18.00 träffas vi åter på Hamnlyckan för att avsluta den första fasen i arbetet med utvecklingsplanen. Då ska vi ”knyta ihop säcken”! **Det handlar om oss och framtiden för Mellanfjärden. Tag chansen att påverka och hjälpa till! Alla är välkomna!**

”Ingen kan göra allt, men alla kan göra något!”

Syftet med det andra mötet var att lyfta fram **det bästa med Mellanfjärden** för både boende och besökare, **och vad som kan förbättras och förändras** för att det ska bli **ännu bättre. Visioner och mål för morgondagens Mellanfjärden** diskuterades också. Här följer en sammanställning av andra träffen och de synpunkter som kom fram. Dokumentet avslutas med en analys av läget och förslag på fortsatt arbete.

En summering av synpunkterna vid det andra mötet:

Deltagarna vid det andra mötet tror att det är kombinationen av miljö i Mellanfjärden, med havet, sjöbodarna, båtarna och den fina naturen, de olika verksamheterna som restaurangen, fiskaffären, teatern och hamnen, att här finns en ”mysighet” med både lugn och ro och gemenskap samt människorna själva som lockar såväl besökare som bofasta till Mellanfjärden.

ar , som i kombination med i kombination med hamnen se en utveckling av Mellanfjärden så att inte byn dör ut och kommunens service minskar. Annars är det risk för att fastigheternas värde minskar. Det är viktigt med bra bostäder och åretruntboende, att det finns arbetstillfällen i byn och bra service. Alla anser att Mellanfjärden har förutsättningar att utvecklas genom den unika naturen, fiskelägets miljö och genom att lyfta fram det historiska perspektivet. Men då måste vi bybor engagera oss genom att var och en ”drar sitt strå till stacken”.

Många, både mindre och något större förändringar, ska göra att Mellanfjärden blir mer attraktiv. Sly ska röjas så att man ser byn och utsikten bättre. Komplettera eller förbättra med gåslingor, sittplatser, soptunnor, små trädgårdar vid campingen och berätta att det är OK att bada mitt i byn. Avloppsfrågan måste lösas. Man efterfrågar och välkomnar fler entreprenörer som vågar prova på nya branscher. Alla hoppas att det ska bli fler barnfamiljer i Mellanfjärden, men då måste de allmänna kommunikationerna bli bättre, och det måste bli närmare till förlossningsvård. Dessutom hoppas man på fler ungdomar. Även de är beroende av bättre allmänna kommunikationsmedel.



För att Mellanfjärden ska bli mer levande krävs fler verksamheter och entreprenörer för att starta dem. Deltagarna är öppna för mångfald, och att människor med annan bakgrund hittar till Mellanfjärden. De som deltog på mötet vill gärna se att fler kommer till nästa möte.

Detta hände på mötet

Gun Sundberg hälsade alla välkommen och berättade kort om att Samverkansgruppen i Mellanfjärden beviljats medel från EU-programmet Leader för att ta fram en utvecklingsplan för Mellanfjärden. Samverkansgruppen består av Fiskehamnsföreningen, Vägföreningen, Tomtägarföreningen, Föreningen Hamnlyckan och Teaterföreningen.

Kommunstyrelsens ordförande Stig Eng, informerade om arbetet med Nordanstigs kommuns utvecklingsplan. Vår egen plan för Mellanfjärden kommer också att ingå i det arbetet. Stig lyfte fram vikten av en fungerande samhällsservice och infrastruktur som vägar, vatten och avlopp (även om det blivit "grus i maskineriet" om avloppsfrågan i Sörfjärden). Han poängterade också betydelsen av initiativ från kommunens olika byar. Därför är arbetet som ska göras i Mellanfjärden viktigt. Stig delade ut en information som beskriver hur långt kommunen kommit med sin plan och han deltog sedan hela kvällen i gruppdiskussionerna.

1

Ingeli Gagner, Framtidsporten AB, Skatan, tog sedan över som moderator för mötet. Den första aktiviteten var att tillsammans lägga ett enkelt pussel i mindre grupper. Pusslet gav en mjukstart av samarbete i grupper. Det fick också symbolisera att en utvecklingsplan för Mellanfjärden består av många olika bitar, att alla kan bidra och att pusslet inte blir bra om någon bit fattas. Då får man söka efter pusselbitar utifrån.

Därefter var det dags för det första riktiga grupparbetet. I grupperna fick man i uppgift att diskutera varför det behövs mer utveckling av Mellanfjärden och varför det är viktigt för var och en

Vision

- Ett bevarat fiskeläge, helst med yrkesfiskare. Ökad varierande population. Allt vi tidigare pratat om.

Mål

- 400 fast boende år 2020
- 130 000 besökare år 2030
- 30 företag år 2020
- 30 barn under 15 år
- 120 arbetstillfällen
- Ökat antal gästnätter
- Utökat äldreboende

Vision

- Ökat fastboende, ökat antal besökare

Mål

- 3 nya hyreshus
 - 10 nya enfamiljshus ("Gräddhyllan")
 - 200 bofasta, 4-5 aktiva fiskare
 - 20 egna företagare
 - 50 – 100 arbetstillfällen
 - 1200 husbils-, husvagnsbesök (ny plats)
 - 1000 gästhamnsnätter (fördubbling)
 - Reningsverket ska klara 200 fast boende + latrin + fritidsboende + besökare
-

Vision

- Ett levande fiskeläge (inte bara till namnet) med attraktionskraft. Utbyggnad av området mot Sunsand.

Mål

- 300 bofasta
 - 120 000 besökare/år
 - 50 företagare
 - 30 barn under 15 år
 - 100 arbetstillfällen
 - Reningskapacitet för bofasta + sommarboende
-

Vision

- Ett livskraftigt, aktivt och attraktivt Mellanfjärden.

Mål

- ~ 500 bofasta
 - ~ 20 företag
 - ~ 100 000 besökare
 - Fler barn
 - Reningsverkets kapacitet 3x idag
-

Vision

-

Mål

- 200 bofasta / barnfamiljer - speciellt tema skolan
 - Ökat besöksantal till 100 000/år
 - Åretrunt butik – restaurang, fiskebutik m fl.
 - Samarbeta med Hasselas vinterturism
 - 4 aktiva fiskare
 - Daglig bussförbindelse
 - Kortare vägsträcka till E4:an
-

Affärsidé / koncept som leder till utveckling, tillväxt och sysselsättning

1. Vad lockar besökare och boende till Mellanfjärden idag?

- Det genuina: sjöbodarna, det levande, öppna landskapet – havet, året-runt-aktiviteter.
- Havet, avkoppling, lugn och ro, gemenskap, lekfullhet, livskvalitet, mångfald av näringar och föreningar, mix av fast boende, fritidsboende och tillfälliga besökare, vacker natur och ”mysigheten”.
- Hamnen, restaurangen, teatern, camping, Midsommarfest, fiskaffär, hamnlyckan, hotellet, havet och idyllen (lugnet), sjöbodar, trevliga människor, hamnmagasin, kvalitet, kustmuseum, äldreboende, småföretagsamhet, kustvägen, sommarbutik. (I en grupp strök deltagarna under det som lockar mest).

- Restaurangen + gästhamn, Midsommarfirande, övernattning / camping, teatern / caféet (för barn och vuxna), småbåtshamnen.
 - Öppet hav, mysig fiskelägesmiljö, äta på restaurant, café, egen matsäck, bänkar och trädgård, lugnet, småskaligheten.
 - Besökare: havet, restaurangen, teatern, fiskaffären, hamnen 8kort insegling)
 - Boende: havet!
2. Vad bör vi förstärka och förbättra för att attrahera besökare och boende i morgon?
- Reningsverket – (ger?) bättre havsbad, vara aktsam om havsutsikten, bevara gamla traditionen och kulturmärken mm, förstärka naturskyddet på Notholmen
 - Förbättrad gästhamn och camping: fler platser och möjlighet till latrintömning, mer mark för fritids- och permanentboende, kommunikationerna.
 - Serviceanläggning, camping, boende, aktivitet (typ spa o retreat, yoga, mindfulness), tennisbana, muddring, fler båtplatser, båt- och seglarskola, förbättra/förstärka ”köptrohet”! Sundsand, motionsslingor (bollspel mm), båtuthyrning.
 - Prioritera vatten och avloppsfrågan!
 - Badstegar i slutet på bryggorna/pirarna
 - Förbättra servicen på campingen, bättre skyltning och styrning av dito, bättre kommunikation/dialog med kommunen, utökning av båtplatser, ringlinje med mindre buss, familjeevenemang/artister.
 - Ta bort skönhetsfläckar
 - Kollektivtrafik, affär året om.
 - Utveckla hamnen bl. a. genom muddring, fler fasta båtplatser, latrintömning, marknadsföring, utöka campingen
 - Nya verksamheter som rekreation, spa, paintball mm, Förbättra teaterlokalen för nya verksamheter.
 - Lyft fram Mellanfjärdens historia.
 - Hyr ut ekor, nät, fiskredskap.
 - Småstugor för korttidsuthyrning
 - Fler båtplatser.
 - Utveckling av Lingstahusviken
 - Badbrygga (stege) på pirarna
 - Boende: attraktiva tomter med havsutsikt, VA-frågan!
 - Kommunal service, affär året om.
3. Hur kan du och ”din” organisation / förening bidra till utveckling av Hamnområdet, campingen, attraktiva samlingsplatser, nya verksamheter, annat?
- Campingvärd
 - Vandringsleder
 - Ideellt arbete, locka entreprenörer för turistutvecklingen, koppla ihop fjäll och hav!
 - Trädgårdsförening
 - Privat entreprenör för båtuthyrning mm.
 - Begränsa husvagn och camping.
 - Kontakt med myndigheter om finansiering (Gun Sundberg kan hjälpa till att söka medel.

Några övriga kommentarer från mötet:

- Kustvägen – var ser vi havet??
- ”Lagom mycket utveckling”!! Det är fortfarande det pittoreska vi vill bevara!
- Bort med Campingen från nuvarande plats!! (Från finaste utsikts/havsutsikten). Flytta den bort till Sundet (Folk får närmare till Lindstaviken, Sunsand).
- Utnyttja Sandslån till allmän plats med trevliga arrangemang.
- Gör en fin trädgård med bänkar och bord på Sandslån.
- Bygg några nya fina små stugor för uthyrning på Sandslån, ej för många.

Kollision!!

- Man vill se havet – men man vill också bygga ut/för utsikten...

Inför mötet kom följande synpunkter (från ett par som kunde vara med).

A. Ytterligare medverkande för Mellanfjärdens utveckling:

- Edsmyråns intresseförening
- Handslaget (repslageriet)

B. Åtgärder:

- Lika rösträtt och inflytande för mantalsskrivna och fritidsboende i de olika föreningarna
- Aktivera markägarna under parollen ”öppna landskap”
- Främja betning av ängs/åkermarken
- Främja hästhållning
- Skylta ”Naturstig” i samarbete med Edsmyråns intresseförening
- Ridstigar
- Rädda ängsladorna
- Skapa björk alléer vid in- och utfarter till Mellanfjärden
- Badplats intill campingen
- Bastuflotte i hamnen
- Döp om Bokningscentralen till TURISTBYRÅ

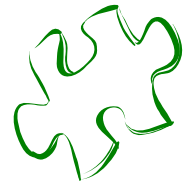
En sammanställning av bybornas tredje arbetsmöte för att skapa en Utvecklingsplan för Mellanfjärden

Det tredje mötet hölls på kvällen den 25 augusti på Hamnlyckan. Ca 25 personer deltog, några var nya. Kommunchefen Kerstin Oremark var med för andra gången. Olle Persson, som kan det mesta om projektf finansiering deltog också. Även denna gång var Ingeli Gagner moderator.

Dagordningen innehöll två punkter. Den ena var att diskutera attityder – det kan avgöra hur man lyckas. Den andra handlade om att göra en struktur för handlingsplanen. Dvs. att prioritera bland mål och idéer från tidigare träffar. Trots att övningen var svår, lyckades vi riktigt bra.

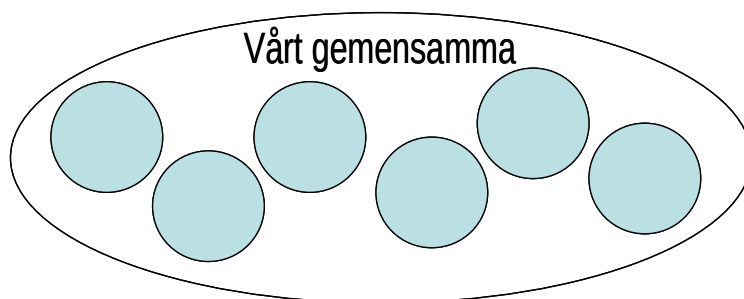
Attityder:

Så här resonerade de olika grupperna kring Attityder.



- Positiva målbilder:
 - Kommunikationer
 - Affärer
 - Trygghet
 - Ignorera negativa inställningar
- Mobilisera positiv energi: Beröm!
- Skapa möjlighet till delaktighet
- Genomför goda exempel, små och stora projekt som engagerar många deltagare
- För att kunna sälja Mellanfjärden måste du ha köpt konceptet själv.
- Mötesforum i olika former året runt
- Hälsa nyinflyttade välkomna och introducera dessa

-
- Våga lyssna på varandra – respektera varandras åsikter och erfarenheter
 - Hoppa över de förutfattade meningarna
 - Vara öppen för alla konstellationer
 - Flera ”fester” för flera
 - Uppmuntra och berömma varandra
 - Kom ihåg ungdomarna
 - Ordna bastukvällar
 - Sprid information på flera sätt – ex vis via e-post
 - ”Vi” fastboende och ”dom” fritidsboende = Mellanfjärdsbor!



Tala med varandra

–
ej om varandra

- Skapa arbetsgrupper kring konkreta frågor; camping, gästhamn, trädgård mm - låt folk engagera sig i dessa grupper
- Se till att kommunen har en positiv attityd till och deltar i Mellanfjärdens utveckling

Eva Eriksson har räknat och berättade att det finns 134 åretruntboende i Mellanfjärden, enligt SCB är det drygt hälften. Siffrorna ska kollas upp så att vi har rätt utgångspunkt och målsättning.

Handlingsplanen

Uppgiften för den andra gruppövningen var att prioritera mål och välja några idéer från aktivitetslistan som hjälper oss att nå de målen. Grupperna valde målen om fler boende och fler besökare etc. Flera har satt sitt namn och telefonnr på listan. De visar att de är beredda att jobba med frågorna.

Mål: Fler åretruntboende

- Reningsverk
 1. Samverkansgrupp med kommunen
 2. Muddra
 3. Kontakta miljöenheterna
 4. Förslag på nytt reningsverk och eventuellt platsbyte
- Flytta campingplatsen
 1. Bilda arbetsgrupper för att skapa nya markområden
 2. Alternativt nyttjande av den gamla campingplatsen
 3. Bättre kommunala kommunikationer
- Fler arbetstillfällen som ger underlag för kollektivtrafik
 1. Byabuss
- Bilda företagarförening

Mål: Fler fastboende

- Hyreshus
- Tomter för villabebyggelse
- Öka kapaciteten på vatten, avlopp och reningsverket
- Förbättra miljön
 1. ta bort skönhetsfläckar
 2. röja upp
- Bättre kommunikationer
 1. möjliggöra pendling (byabuss)
- Båtplatser ska erbjudas
- Kommunal service, sjukvårdspersonal
- Marknadsföra Mellanfjärden
 1. Utveckla Mellanfjärdens hemsida

Mål: Ökat åretruntboende

Tillsätt en arbetsgrupp

Gå rätt väg - Vilken väg är rätt?

Campingen – det behövs en entreprenör som tar hand om den

Mål: Fler besökare

- Utveckling av Lingstahusviken – Kustvägensatsning
 1. Fiskehamnsföreningen i samarbete med kommunen
 2. Aktualisera de gamla utvecklingsplanerna – ev omarbeta dem
- Muddring i hamnområdet
 1. Fiskehamnsföreningen
 2. Ta reda på hur det kan genomföras utan överklaganden
- Ringlinje med mindre buss
 1. Kontakta Ann Gottvall på kommunen
- Ideellt arbete
- Bygga vidare på Mellanfjärdens historia:
 1. Ta vara på allt kunnande
 2. Studiecirkel
- Göra Sandslån mer tillgänglig
 1. Flytta Campingen (utveckling av Lingstahusviken)
- Friskvård: yoga, retreat, mindfulness
 1. Evorna (Eriksson & Ekman-Uhlin)
- Teaterlokalen
 1. Teaterföreningen
 2. Kultur- och EU-medel+ideellt arbete
 3. Vuxna, barn & ungdom

Mål: Fler besökare

- Mellanfjärdsvård - Uppgifter/arbetsfält
 1. Ta hand om : camping, minigolf, boule, museum, gästbåtplatser, tillsyn i allmänhet, båtuthyrning m.m.
- Sandslån upprustas – landskapsarkitekt och liknande
- Bastuanläggning för åretruntbruk
- Badstrand vid Sandslån – avloppsledning åtgärdas.

I och med denna prioriteringsövning är den första fasen av arbetet med Utvecklingsplanen klar. En sammanställning överlämnas till Samverkansgruppen som tar nästa steg. De kommer att hålla i arbetet framöver.

Kommentarer från Gunnar Lööf efter sista träffen.

Mycket har, med gemensamma krafter från näringen och ideella, åstadkommit under åren i Mellanfjärden och det är positivt att vi nu tänker till och går vidare med utvecklingsarbetet. Det har kommit fram många bra idéer och förslag och jag vill med några rader informera om några av Hamnföreningens påbörjade planer för framtiden.

- Muddring av hamnen.

I Hamnföreningen har vi påbörjat förberedelserna för en muddring av småbåtshamnen och vi hoppas få hjälp med finansieringen genom medel från ett EU-projekt som riktar sig mot kustnära intressen efter Gävleborgskusten. Det är genom kommunerna som pengarna fördelas och Thord Wannberg, som representerar Nordanstigs kommun, är informerad om våra planer.

Kontakt har även tagits med Länsstyrelsen angående de krav som ställs för tillstånd av muddringsåtgärder. Eftersom det har gått mer än fem år sedan vi muddrade för småbåtshamnen krävs nya tillstånd. En viktig förutsättning för att muddringsarbetet ska komma till stånd är att ingen i närområdet motsätter sig detta genom överklagningar.

Förhoppningen är att vi kommer med i kommunens prioritering av åtgärder efter nordanstigskusten men dörren skall inte stängas för andra finansieringsalternativ då vi inte är garanterade någonting.

- Uppsnyggning av hamnområdet.

... och kanske i första hand grönområdet vid campingen. Där har vi en kontakt med trädgårdsarkitekten Karin Snell Jättendal, som skall rita ett förslag över området för att i etapper utföra uppsnygningsarbetet. Detta ligger väl i linje med de tankar som kom fram på mötet och borde få hög prioritet.

- Museet

Föreningen Hamnlyckan har med egna medel bekostat ett nytt plåttak inklusive förstärkta takstolar på museet samt en ny entrédörr. En snickare har anlitats och halva jobbet har utförts idéellt.

Hamnföreningen är mycket intresserad av ett utvecklingsarbete för byns bästa och vi ser det som en oerhörd styrka att alla föreningar i byn samverkar enligt de förslag på förbättringar som framkommit på de tre mötena. Med samarbete kan vi komma långt och det är den verkliga viljan att se byn utvecklas som skapar ett positivt klimat att jobba i och delaktighet från många underlättar arbetet.

Mvh

Gunnar Lööf

Ordf. Mellanfjärdens Fiskehamnförening